

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

II. ÚS 379/2018-32

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 17. decembra 2019 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom, advokátska kancelária, Štefánikova 17, Humenné, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 90 Er 190/2015 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKOVANÉ] na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 90 Er 190/2015 p o r u š e n é b o l o .

2. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a finančné zadosťučinenie v sume 2 000 € (slovom dvetisíc eur), ktoré mu j e Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

3. [REDAKOVANÉ] p r i z n á v a úhradu trov právneho zastúpenia v sume 475,05 € (slovom štyristosedemdesiatpäť eur a päť centov), ktorú je Okresný súd Prešov p o v i n n ý vyplatiť na účet advokáta JUDr. Júliusa Kvetána, advokátska kancelária, Štefánikova 17, Humenné, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Vo zvyšnej časti sťažnosti n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. II. ÚS 379/2018-10 z 11. júla 2018 prijal podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „pôvodný zákon o ústavnom súde“) na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), v časti, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 90 Er 190/2015 (ďalej len „napadnuté konanie“).

V zmysle čl. X Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 účinného od 26. apríla 2019 (ďalej len „rozvrh práce“) bola táto ústavná sťažnosť pridelená sudcovi Petrovi Strakovi ako novému sudcovi spravodajcovi tretieho senátu ústavného súdu, ktorého ďalším členom je sudca Martin Vernarský a predsedom sudca Mojmir Mamojka.

Dňa 1. marca 2019 nadobudol účinnosť zákon č. 314/2018 o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania

začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

2. Z obsahu sťažnosti najmä vyplynulo:

„... Sťažovateľ podanou žalobou na Okresnom súde Humenné proti žalovanému [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sa domáhal o zaplatenie 7.392.-EUR s príslušenstvom v konaní pod spisovou značkou 17C/219/2007. Súd žalobe vyhovel a rozsudkom zo dňa 30. januára 2013 spisová značka 17C/219/2007-220 uložil odporcovi zaplatiť navrhovateľovi (teda sťažovateľovi) sumu 7.392.-EUR s 9 % úrokom ročne z dlžnej sumy od 2.4.2007 v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti rozsudku.

Ďalej súd uložil odporcovi, uhradiť navrhovateľovi trovy konania, ktoré pozostávajú z trov právneho zastúpenia navrhovateľa advokátom JUDr. Júliusom Kvetánom vo výške 1140.72 eur a trovy právneho zastúpenia advokátom [REDAKOVANÉ] vo výške 2,276,42.-EUR všetko v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku. Na trovách Slovenskej republiky je odporca povinný uhradiť na účet OS Humenné sumu 42,97 eur (svedočné) a sumu 128,42 eur (náklady prekladateľa) v lehote 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku...

Proti tomuto rozsudku sa odvolal odporca s tým, že Krajský súd v Prešove ako odvolací súd vo veci odvolania rozhodol uznesením zo dňa 06.11.2013 tak, že rozsudok OS Humenné zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odvolací súd odôvodnil tým, že zistil v zmysle ustanovení § 214 ods. 2 O. s. p., že nie sú podmienky ani pre potvrdenie ani pre zmenu napadnutého rozsudku...

Nadväzne na tieto skutočnosti Okresný súd Humenné uznesením zo dňa 29. januára 2014 sp.zn. 17C/219/2007 konanie prerušil z dôvodu, že nakoľko na majetok úpadcu bol po začatí konania na súde uznesením zo dňa 30.08.2012 č.k. 1K 30//2012-119 vyhlásený konkurz, súd v zmysle vyššie citovaného ust. § 47 zák. č. 7/2005 Z.z. konanie vedené na tunajšom súde pod sp.zn. 17C/219/2007 prerušil.

Sťažovateľ žalobou podanou na Okresný súd v Prešove proti žalovanej [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] správkyni úpadcu [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] sa domáhal toho, aby prihlásená pohľadávka bola určená za nespornú. Súd svojím rozsudkom zo dňa 23. septembra 2014 sp.zn. 2Cbi/38/2012-139 rozhodol tak, že určil,

že pohľadávka žalobcu, (teda sťažovateľa) prihlásená v konkurznom konaní úpadcu [REDACTED] [REDACTED], [REDACTED] Slovenská republika na OS Prešov pod sp.zn. I K/30/2012 vedená v konečnom zozname pohľadávok pod číslom 11 je v celom prihlásenom rozsahu nesporná. Žalovaná je povinná nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 813,21 eur na účet právneho zástupcu do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 17.12.2014 a vykonateľnosť dňa 21.12.2014...

Sťažovateľ dňa 2.2.2015 vyzval výzvou odporcu [REDACTED] správkyňu konkurznej podstaty o určenie popretej pohľadávky na zaplatenie trov konania, na ktorú však nereagovala. Následne sťažovateľ podal dňa 30.3.2015 návrh na vykonanie exekúcie proti povinnej [REDACTED] pre vymoženie 813,21 eur s príslušenstvom. Súdny exekútor vydal upovedomenie o začatí exekúcie pod sp.zn. EX 720/2015 proti ktorému povinná podala námietky.

K námietkam povinnej v exekučnom konaní sa písomne vyjadril taktiež sťažovateľ a to písomným spôsobom dňa 25.6.2015 podaním na OS Prešov.

Ďalej sťažovateľ listom zo dňa 4.11.2015 požiadal Okresný súd v Prešove v exekučnom konaní o poskytnutie informácie, že Okresným súdom nebolo rozhodnuté o námietkach povinnej. K dnešnému dňu podania sťažnosti na Ústavný súd Slovenskej republiky Okresný súd Prešov na to nereagoval, aj keď sa jedná o jednoduchý procesný úkon.

Pokiaľ ide o [REDACTED] táto bola vyzvaná OS Humenné ako správkyňa konkurznej podstaty ešte dňa 29.5.2015 na vyjadrenie, či súhlasí s tým, aby sa v danom súdnom konaní pokračovalo. Nereagovala na výzvu súdu a to ani na ďalšiu výzvu Okresného súdu Humenné zo dňa 9.11.2015...

Podotýkam, že z mojej strany bola Okresnému súdu v Prešove poskytnutá na rozdiel od žalovanej absolútna súčinnosť aj v tom, že ja som sa dostavoval na pojednávanie a rešpektoval všetky rozhodnutia a opatrenia súdu.

Tvrdím, že konaním Okresného súdu Prešov, taktiež [REDACTED] svojimi zbytočnými prietiahmi ma vystavujú psychickému stresu, čo má negatívny vplyv na môj celkový zdravotný stav, nakoľko pracujem ako vodič medzinárodnej kamiónovej prepravy. Svojej oprávnenej pohľadávky proti povinnému [REDACTED] sa domáham od roku 2007.

Dňa 27.9.2016 som podal sťažnosť predsedovi OS Prešov vo veci exekúcie oprávneného [REDAKOVANÉ] proti povinnému [REDAKOVANÉ] v exekučnom konaní o námietkach proti exekúcii, ktorá je vedená na OS Prešov pod sp. zn. 90/Er/190/2015. Predseda OS Prešov na to reagoval formálnou odpoveďou, že sa mi ospravedlňuje, že priedahy v konaní boli spôsobené vysokým nápadom exekučných vecí a personálnym poddimenzovaním súdu. Poukazujem však na to, že neprijímam tento dôvod ako ospravedlnenie za spôsobené priedahy nakoľko tento problém je vnútornou vecou Okresného súdu Prešov a nie mňa ako účastníka konania. Napriek tomu nedošlo zo strany OS Prešov k žiaducej náprave.

Preto som sa dňa 27.2.2017 opätovne obrátil so sťažnosťou na predsedu Okresného súdu v Prešove JUDr. Mareka Čecha, kde som uviedol, že nepatrím medzi sťažovateľov, ale som uviedol, že nedostatky by sa nemali opätovne opakovať a reagovať by sa na ne malo primeraným spôsobom. Dôkazom toho je aj postúpenie mojej sťažnosti proti uzneseniu OS Prešov zo dňa 11.10.2016 pod sp.zn.90Er/190/2015, EX 720/2015 na Krajský súd v Prešove. Keďže žiadna odpoveď v zákonnej lehote mi nedošla išiel som osobne na KS Prešov dňa 5.6.2017, kde som sa na informačnom centre KS Prešov dozvedel, že moja sťažnosť podaná na OS Prešov dňa 10.10.2016 nebola postúpená na KS Prešov, čo ma utvrdilo o nečinnosti Okresného súdu v Prešove, čím dochádza k zbytočným priedahom v súdnom konaní. Zároveň som požiadal aby mi bolo písomne oznámené, že moja vec nebola postúpená na KS Prešov. Samozrejme do dnešného dňa už ako obvykle aj napriek tomu, že som zaplatil súdny poplatok v sume 5.-eur žiadna odpoveď písomnou formou alebo telefonicky mi neprišla. Poukazujem na to, že ako si mám ja ako občan vysvetliť, že ja dodržiavam zákon avšak Okresný súd Prešov nerešpektuje moje zákonné právo ako keby nebol nikým kontrolovaný a vykonával svoje úlohy svojvoľne!

Poukázal som na to, že ako občan Slovenskej republiky nie som spokojný s tým, aby priedahy v tejto konkrétnej veci boli viac ako 10 rokov. Vec sa rieši na súdoch už 10 rokov od roku 2007!

Najviac ma zaráža skutočnosť, že k dnešnému dňa, t. j. 8.12.2017 som žiadnu odpoveď nedostal od predsedu Okresného súdu v Prešove JUDr. Mareka Čecha. Dovoľujem si podotknúť, že táto moja právna vec korešponduje so skutočnosťou, že človek stráca vieru v spravodlivosť našich súdov i keď my ako občania máme byť právne

uvedomeli, nakoľko neznalosť zákona nikoho neospravedľňuje a súde sú povinné konať bez prietahov zo zákona respektíve Ústavy Slovenskej republiky nielen po právnej stránke ale aj po stránke morálno-etickej, aby si udržali dôveru a vážnosť, dôstojnosť u občanov, ktorá im má prislúchať...

Na zabránenie porušovania mojich ústavných práv na základe uvedeného a po vykonanom dokazovaní navrhujem, aby Ústavný súd Slovenskej republiky vydal tento nález:

1/ Okresný súd Prešov v konaní vedenom pod sp.zn. 90Er/190/2015 porušil právo [REDAKOVANÉ], aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prietahov zaručených jej v článku 48 odsek 2 Ústavy Slovenskej republiky.

2/ Okresnému súdu Prešov v konaní vedenom pod sp.zn. 90Er/190/2015 prikazuje konať bez zbytočných prietahov.

3/ ...

4/ [REDAKOVANÉ] priznáva primerané finančné zadosťučinenie v sume 17.000.- eur (slovom sedemnásťtisíc eur)

5/ Okresný súd Prešov je povinný zaplatiť náhradu trov právneho zastúpenia JUDr. Júliusovi Kvetánovi... Celková výška doterajších trov právneho zastúpenia je vo výške 303,16.-EUR.“

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci písomne vyjadrili účastníci konania: okresný súd, zastúpený jeho predsedom, listom sp. zn. 1 SprO 1214/2018 zo 16. augusta 2018 a právny zástupca sťažovateľa stanoviskom k vyjadreniu okresného súdu z 19. septembra 2018.

3.1 Predseda okresného súdu vo svojom vyjadrení uviedol chronológiu úkonov vykonaných v napadnutom konaní a dodal tieto relevantné skutočnosti:

„Na základe Vašej výzvy zo dňa 18.07.2018 doručenej Okresnému súdu Prešov dňa 23.07.2018, Vám zasielam spisový materiál vedený pod sp. zn. 90Er/190/2015 a prehľad úkonov v tejto veci:

- Dňa 20.4.2015 bola tunajšiemu súdu doručená žiadosť súdneho exekútora JUDr. Ing. Pavla Malíka o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na vymoženie trov

konania vo výške 813,21 Eur na podklade exekučného titulu - rozsudku Okresného súdu Prešov, č. k. 2Cbi/38/2012-136 zo dňa 23.09.2014, vykonateľného dňa 21.12.2014.

- Dňa 22.04.2015 vydal Okresný súd Prešov poverenie na vykonanie exekúcie č. 5707 153016 na vymożenie uloženej povinnosti trovy konania vo výške 813,21 Eur.

- Dňa 15.08.2015 boli Okresnému súdu Prešov doručené námietky povinného proti exekúcii, o ktorých rozhodol uznesením č. k. 90Er/190/2015-19 dňa 11.10.2016 tak, že námietkam povinného proti exekúcii vyhovel.

- Proti uzneseniu, ktorým sa vyhovelo námietkam povinného proti exekúcii, podal oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu sťažnosť (odvolanie).

- O odvolaní oprávneného rozhodol Krajský súd v Prešove uznesením sp. zn. 21CoE/42/2017-58 dňa 30.11.2017 tak, že uznesenie Okresného súdu Prešov č. k. 90Er/190/2015-19 zo dňa 11.10.2016 potvrdil. Uznesenie Krajského súdu v Prešove z č. l. 58 a uznesenie Okresného súdu Prešov z č. l. 19 nadobudlo právoplatnosť a vykonateľnosť dňa 31.01.2018.

- Dňa 08.03.2018 podal na tunajšom súde oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu v zákonnej lehote dovolanie proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove sp. zn. 21 CoE/42/2017-58 dňa 30.11.2017.

- Dňa 08.08.2018 bol oprávnený prostredníctvom právneho zástupcu vyzvaný na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie v sume 10 Eur podľa 5 ods. 1 písm. a) v spojení s § 6 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. o súdnych poplatkoch a poplatku za výpis z registra trestov, v lehote 10 dní.

- Dňa 08.08.2018 v súlade s § 436 ods. 3 C.s.p. bolo dovolanie oprávneného zaslané na vyjadrenie povinnému v lehote 10 dní a bol daný pokyn kancelárii senátu, aby v zmysle § 436 ods. 4, ak sa povinný vyjadrí k dovolaniu oprávneného, bolo takéto vyjadrenie povinného zaslané dovolateľovi oprávnenému a následne spis bezodkladne predložený vyššiemu súdnemu úradníkovi na kontrolu zaplatenia súdneho poplatku za dovolanie a ďalší procesný postup - vyhotovenie predkladacej správy na predloženie dovolania oprávneného dovolaciemu súdu.

Zároveň Vám oznamujem, že súhlasím s prejednaním veci bez ústneho pojednávania v zmysle ustanovenia § 30 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z.“

3.2 Sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu na uvedené vyjadrenie predsedu okresného súdu reagoval takto:

„... S podaním uvedeného súdu sme sa oboznámili dôsledne, čo sa týka jeho odpovede Ústavnému súdu na vyjadrenie k prijatej sťažnosti a oznámenia stanoviska k vhodnosti verejného pojednávania a predloženia spisu sp. zn. 90 Er/190/2015.

Máme za to, že tento súd len formálne v 8-bodoch vymenoval prehľad vykonaných úkonov, ale v zmysle právnych predpisov sa nevyjadril ku skutočnostiam a okolnostiam prečo spôsobil prieťahy v súdnom konaní a aj iné právne záležitosti.

Vychádzajúc z týchto skutočností a podľa poučenia Ústavného súdu o práve účasti účastníkov konania na verejnom pojednávaní dovoľujeme si oznámiť Vám, že trváme na našej účasti na verejnom pojednávaní senátu Ústavného súdu a obsah nášho vyjadrenia prednesieme na tomto pojednávaní. S týmto stanoviskom bol taktiež oboznámený sťažovateľ [REDAKOVANÉ], ktorý sa s ním stotožnil.“

4. Pretože ústavná sťažnosť sťažovateľa je dôvodná, primerane odôvodnená a tvrdenia sťažovateľa majú oporu v podkladoch, ktoré sú prílohami ústavnej sťažnosti, ústavný súd v zmysle § 58 ods. 3 zákona o ústavnom súde upustil od ústneho pojednávania, pretože pri skúmaní prítomnosti zbytočných prieťahov v napadnutom konaní vychádzal primárne zo spisového materiálu napadnutého konania, z ktorého je zrejmé nekonanie, respektíve neefektívne konanie okresného súdu tak, ako je uvedené ďalej. Odporca súhlasil s upustením od ústneho pojednávania, pričom z jeho vyjadrenia je zrejmé, že neodporuje tvrdeniam sťažovateľa. Sťažovateľ vo svojom vyjadrení k vyjadreniu odporcu vyčítal odporcovi, že len vymenoval procesné úkony, no nevysvetlil, prečo vo veci nekonal priebežne v primeranom časovom horizonte a dopustil sa prieťahov. Zároveň je z reakcie sťažovateľa na vyjadrenie odporcu zrejmé, že má záujem na ústnom pojednávaní pre ten účel, aby mu odporca vysvetlil, prečo vo veci priebežne nekonal. Úlohou ústavného súdu pri skúmaní možného porušenia základného práva na prejednanie veci bez zbytočných prieťahov je zistiť, či zbytočné prieťahy v konaní odporcu nastali alebo nenastali. To, či šlo zo strany odporcu o nekonanie alebo neefektívne konanie, posúdi, vychádzajúc zo spisového materiálu v predmetnej veci. Sťažovateľ má v prípade prijatia ústavnej sťažnosti v „prieťahovej veci“ na ďalšie konanie nárok na rozhodnutie ústavného súdu

o tom, či bolo jeho základné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov porušené a akým konaním alebo nekonaním odporcu sa tak stalo. Je pochopiteľné, že s'ťažovateľ má záujem vedieť, prečo sa odporca dopustil nekonania, prípadne neefektívneho konania, no vo vzťahu k posúdeniu veci ústavným súdom sú motívy odporcu druhoradé. Z uvedeného je zrejmé, že v rámci ústneho pojednávania nie je možné očakávať ďalšie objasnenie veci, jeho vykonaním by došlo len k ďalším priet'ahom a pretože odporca tvrdeniam s'ťažovateľa neodporuje, nie je ani s kým viesť kontradiktórne spor. Ústavný súd taktiež poukazuje na to, že v prípade neopodstatnenosti nariadenia pojednávania nezvykne s'ťažovateľom v obdobných prípadoch priznávať trovy spojené s ich účasťou na pojednávaní (napr. III. ÚS 335/2016).

II.

5. Z obsahu s'ťažnosti a k nej priložených písomností, vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil takýto priebeh a stav napadnutého konania:

Dňa 20. apríla 2015 bola okresnému súdu doručená žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe návrhu na vykonanie exekúcie z 27. marca 2015.

Dňa 22. apríla 2015 okresný súd poveril súdneho exekútora JUDr. Ing. Pavla Malíka (ďalej len „súdny exekútor“) vykonaním exekúcie.

Dňa 1. júna 2016 [REDACTED] (ďalej len „povinná“) doručila súdnemu exekútorovi námietky proti exekúcii.

Dňa 15. júna 2015 súdny exekútor predložil okresnému súdu námietky proti exekúcii, ktoré mu boli doručené 1. júna 2015.

Dňa 26. júna 2015 sa k námietkam povinného písomne vyjadril oprávnený – s'ťažovateľ.

Dňa 11. októbra 2016 okresný súd uznesením č. k. 90 Er 190/2015-19 vyhovel námietkam proti exekúcii.

Dňa 14. novembra 2016 s'ťažovateľ doručil okresnému súdu s'ťažnosť proti uzneseniu z 11. októbra 2016.

Dňa 3. apríla 2017 okresný súd uložil sťažovateľovi povinnosť zaplatiť súdny poplatok, povinnému a súdnemu exekútorovi zaslal kópiu odvolania na vedomie s možnosťou vyjadriť sa v lehote 10 dní.

Dňa 23. júna 2017 sťažovateľ doručil okresnému súdu podanie označené ako „*Žiadosť o postúpenie sťažnosti proti uzneseniu Okresného súdu Prešov zo dňa 11. októbra 2016 spisová značka EX 720/2015 na Krajský súd v Prešove.*“.

Dňa 28. júna 2017 okresný súd predložil súdny spis Krajskému súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) na rozhodnutie o odvolaní.

Dňa 13. júla 2017 okresný súd zaslal krajskému súdu vyjadrenie povinného do predloženého súdneho spisu, ktoré mu bolo doručené 10. júla 2017.

Dňa 16. augusta 2017 krajský súd zaslal oprávnenému a súdnemu exekútorovi vyjadrenie povinného s povinnosťou vyjadriť sa v lehote 10 dní.

Dňa 31. augusta 2017 sťažovateľ doručil krajskému súdu písomné vyjadrenie.

Dňa 11. septembra 2017 krajský súd zaslal povinnému a súdnemu exekútorovi vyjadrenie oprávneného s povinnosťou vyjadriť sa v lehote 10 dní.

Dňa 28. septembra 2017 povinný doručil krajskému súdu vyjadrenie k vyjadreniu oprávneného.

Dňa 2. januára 2018 krajský súd uznesením č. k. 21 CoE 42/2017-58 potvrdil napadnuté uznesenie okresného súdu.

Dňa 8. marca 2018 sťažovateľ doručil okresnému súdu dovolanie.

Dňa 16. augusta 2018 okresný súd vyzval sťažovateľa na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie a povinnému zaslal rovnopis dovolania na vedomie s možnosťou vyjadriť sa v lehote 10 dní.

III.

6. Podľa čl. 124 ústavy je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy,

ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadost'učinenie.

Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Tým je zákon o ústavnom súde.

7. Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v napadnutom konaní dochádzalo k porušovaniu základného práva sťažovateľa (ako oprávneného) na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

8. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných priet'ahov.

9. Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Až právoplatným rozhodnutím súdu sa vytvára právna istota. Pre splnenie ústavného práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátny orgán vec prerokoval. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov sa zásadne naplní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty ohľadom svojich práv (II. ÚS 26/95).

10. Pokiaľ ide o právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov súdom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, je pod konaním, v ktorom sa takáto vec prerokováva, potrebné rozumieť nielen konanie prvostupňového súdu, ale aj konanie odvolacieho a dovolacieho súdu, ďalej konanie v správnom súdnictve, ako aj konanie o výkon rozhodnutia. Tento právny názor ústavného súdu vychádza z toho, že ani ústava a ani procesné predpisy upravujúce činnosť súdov v občianskych a trestných veciach nevynímajú z ich povinnosti konať bez zbytočných priet'ahov žiadnu vec, ktorej môže byť poskytnutá súdna ochrana (napr. I. ÚS 70/98 I. ÚS 56/02).

11. Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy, sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci) v posudzovanom konaní a jeho význam pre sťažovateľa (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

11.1 Pokiaľ ide o kritérium zložitosti veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka napadnutého konania nebola závislá od zložitosti veci. Napokon, skutočnosť, že by napadnutá vec bola fakticky alebo právne zložitá, netvrdil ani predseda okresného súdu.

11.2 Pri hodnotení podľa ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúvanom konaní, ústavný súd nezistil žiadnu okolnosť, ktorá by mala byť osobitne zohľadnená na jeho ťarchu pri posudzovaní otázky, či a z akých dôvodov došlo v napadnutom konaní k zbytočným priet'ahom. Ústavný súd konštatuje, že sťažovateľ prostredníctvom svojho právneho zástupcu vystupoval aktívne, využil prostriedky nápravy, konkrétne podanie sťažnosti predsedovi okresného súdu.

11.3 Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci a konštatuje, že okresný súd bol v napadnutom konaní bez akýchkoľvek zákonných alebo

iných relevantných dôvodov nečinný v období od 26. júna 2015 do 11. októbra 2016 (jeden rok a tri mesiace) a taktiež jeho postup v niektorých obdobiach napadnutého konania nebol efektívny.

Ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou tiež pripomína, že nielen nečinnosť, ale aj nesprávna a neefektívna (nesústredená) činnosť všeobecného súdu môže zapríčiniť porušenie ústavou zaručeného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (napr. IV. ÚS 22/02, III. ÚS 103/09).

Uvedená nečinnosť a neefektívna okresného súdu nie je ničím ospravedlniteľná, pretože počas takmer dvoch rokov nevykonával vo veci úkony, ktoré mali smerovať k odstráneniu právnej neistoty, v ktorej sa sťažovateľ ako oprávnený v predmetnej veci počas súdneho konania nachádzal, čo je základným účelom práva zaručeného v citovanom článku ústavy (pozri napr. I. ÚS 41/02). K uvedenej nečinnosti, a teda k zbytočným prietahom pritom nedošlo v dôsledku zložitosti veci a ani správania účastníkov, ale v dôsledku postupu súdu. Ústava pritom v čl. 48 ods. 2 zaväzuje predovšetkým súdy ako garantov spravodlivosti, aby prijali príslušné opatrenia umožňujúce prerokovanie veci – a teda vykonanie spravodlivosti – bez zbytočných prietáhov.

Vzhľadom na uvedené dôvody ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie predmetnej veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy, tak ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 1.

12. Podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ak ústavný súd ústavnej sťažnosti vyhovie, môže prikázať, aby ten, kto porušil základné práva a slobody sťažovateľa svojou nečinnosťou, vo veci konal.

Pretože 11. októbra 2016 okresný súd vydal uznesenie č. k. 90 Er 190/2015-19, ktorým rozhodol o námietkach proti exekúcii, ústavný súd nevyhovel návrhu sťažovateľa podľa § 133 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde a o tomto návrhu sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto nálezu v bode 4.

13. Podľa § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadostučinenie.

Sťažovateľ požadoval priznať aj finančné zadosťučinenie, pričom tiež uviedol, že okresný súd „*svojimi zbytočnými prietahmi ma vystavujú psychickému stresu, čo má negatívny vplyv na môj celkový zdravotný stav, nakoľko pracujem ako vodič medzinárodnej kamiónovej prepravy*“.

Vzhľadom na okolnosti danej veci ústavný súd dospel k záveru, že len konštatovanie porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nie je dostatočným zadosťučinením pre sťažovateľa. Ústavný súd preto uznal za odôvodnené priznať mu aj finančné zadosťučinenie podľa citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde, ktoré podľa zásad spravodlivosti, s prihliadnutím na všetky okolnosti zisteného porušenia práv sťažovateľa, považuje za primerané vo výške 2 000 €. Ústavný súd pritom prihliadol aj na to, že okresný súd o námietkach exekúcie, čo bolo predmetom napadnutého konania, už 11. októbra 2016 rozhodol a že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, nie prípadná náhrada škody (napr. II. ÚS 67/03).

Podľa § 56 ods. 5 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd rozhodne o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia, orgán, ktorý základné právo alebo slobodu porušil, je povinný ho vyplatiť sťažovateľovi do dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia v bode 2.

14. Podľa § 73 ods. 3 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti nahradil inému účastníkovi konania alebo štátu trovy konania.

Sťažovateľovi vznikli účelné trovy konania z dôvodu právneho zastúpenia advokátom za tri úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia a podanie sťažnosti 13. decembra 2017 a písomné stanovisko k vyjadreniu okresného súdu z 19. septembra 2018). Za dva úkony vykonané v roku 2017 patrí odmena v sume dvakrát po 147,33 € a režijný paušál dvakrát po 8,84 € a za jeden úkon vykonaný v roku 2018 patrí odmena v sume 153,50 € a režijný paušál 9,21 € (v zmysle § 1 ods. 3 a § 11 ods. 2 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 655/2004 Z. z. o odmenách a náhradách

advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov), preto trovy právneho zastúpenia sťažovateľa predstavujú sumu 475,05 €.

Vzhľadom na uvedené ústavný súd o uplatnených trovách konania sťažovateľa rozhodol tak, ako to je uvedené v bode 3 výroku tohto rozhodnutia.

15. Vzhľadom na čl. 133 ústavy, podľa ktorého proti rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok, treba pod „právoplatnosťou rozhodnutia“ uvedenou vo výroku tohto rozhodnutia rozumieť jeho doručenie účastníkom konania.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 17. decembra 2019

Mojmír Mamojka
predseda senátu